Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Årgång 18

Nr 4

Nov 2018

© M. Sundberg

Nu stundar årets mörkaste tid, då vi gärna tänder ljus av alla de slag för att underlätta och uthärda. Snart kommer granen som gläder att vara på plats i Trönö centrum. Stakar kommer att tändas i fönstren och vackra ljusslingor pryda hus och trädgårdar. Kanske kommer snö, som också bidrar till att lätta upp mörkret.

Vintersolståndet inträffar i år den 21 december kl. 23.23. Därefter blir det ljusare på riktigt.

Trönötidningen har du här, sista numret för 2018. Trevlig läsning!

En kreatör i ständig rörelse med gåtfullt förflutet

Hon kom, gjorde färgrika intryck och försvann igen. Marguerite Roxenlöv, danskan som gifte sig i Trönö, målade sitt hus prickigt, och alltid bar långärmat.

Läs Birgit Lundgrens gripande och humoristiska porträtt av en människa som kanske aldrig någon lärde känna på djupet.

Sidorna 6-7

Ny brandbil inköpt

Trönö brandvärn har efter mycket letande hittat sin nya bil, och hämtat hem den från Nävekvarn i Sörmland.

Nu ska den gamla tankbilen säljas för att ge plats i garaget.

Sidan 9

Det bakas igen på Söderblomsgården

© Lena Åkerlind

Gott tunnbröd blev det, säger de som hade möjlighet att smaka. Ny chans blir det under julmarknaden första helgen i december.

Sidan 13

Årets X-ing

Trönöbygden ekonomisk förening har av Länsbygderådet (Hela Sverige ska leva) förärats utmärkelsen som benämns Årets X-ing. En bekräftelse på och uppmuntran av det arbete för framtiden som Trönö har uppmärksammats för under 2018. Ett ofta osynligt och tidskrävande arbete som burit och bär god frukt.

Sidan 5

Vi Trönöbor

Nu finns den! Rapporten om vilka vi är, vad vi gör, och vad vi har runtomkring oss. LEA, den lokalekonomiska analysen som pågått under året, har resulterat i ett litet häfte som finns att tillgå i bystugan.

Läs mer om detta, och om fortsättningen, för arbetet är inte slut. Och vad i all sin dar är *förädlingsmackapären*?

Sidan 5

Smått och gott

En koja får nytt liv	*sidan 10*
Utställning på Västergårn	*sidan 12*
Gamla kyrkan mycket populärt besöksmål	*sidan 13*
Bäverbyggen ger jobb	*sidan 14*
Filmklubben i domartagen	*sidan 18*
Kalendarium	*sidan 18*

Reparation
och **service**
av de flesta bilmärken.

Däckservice
och **däckhotell**

nbs
norrala bensin & service

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: **0270 351 81**

SBSREKLAM
www.sbsreklam.se

- **Stort utbud av arbets- & profilkläder**
- **Tryck & brodyr**
- **Skyltar, banderoller, dekaler mm**

Växelgatan 5
826 40 Söderhamn

Tel: **0270 104 20**
E-post: *info@sbsreklam.se*

WERNERS
BIL&MASKIN
Gummiverksta'n i Norrala

Telefon:
0270 302 20
Efter gamla E4 mittemot Norrala kyrka

Hos Werners i Norrala kan ni göra följande:

Reparera och serva din bil/släpvagn.
Vi har även felkodsutrustning.

Köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar.

Köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör.

SUPER DÄCK · Anssems.com · Tiki Treiler · BLYSS transporttechnik · Majava

Ledarsidan: En positiv höst!

Det är svårt att på några få rader ge en rättvis bild av allt det fantastiska arbete som görs ideellt av Trönöbygden ekonomisk förening och dess medlemmar.

Vi kunde på det senaste höstmötet konstatera att nästan alla punkter i verksamhetsplaneringen har blivit genomförda. Det finns fortfarande några surdegar och dessa är mer eller mindre beroende av politiska- och myndighets-beslut. Exempel på surdegar är gång- och cykelväg och tillfälligt genomfartsförbud för tung trafik. Det är viktigt att vi fortsätter arbeta för en säkrare trafikmiljö, vi får inte ge upp!

Hösten började och har fortsatt i en positiv riktning. *Övernattningsrummen* i bystugan är snart färdigställda. En *bil* som kan köras med B-körkort är inköpt åt brandvärnet. *Tisdagsgruppen* har mottagit generösa bidrag för inköp av verktyg. Trönöbygden blev prisade som *årets X-ing* (Hela Sverige ska leva).

Vårt fokus under 2019 kommer att ligga på ombyggnation av affären till en servicepunkt och anordnandet av en Landsbygdsdag tillsammans med andra föreningar i Trönö.

Trönöbygden ekonomisk förening och dess verksamheter är beroende av medlemsavgifter och är du inte medlem ännu så tycker jag att det är dags att du blir det.

Avslutningsvis vill jag tacka redaktionen för deras fina arbete med tidningen. Bra jobbat!

Jag och hela styrelsen **önskar Er alla en riktigt God Jul!**

Ordförande Fredrik Öhlander

Trönöbygden
Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*

Trönöbygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare
Fredrik Öhlander
073 800 44 40

Postadress
Trönöbygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida
www.tronobygden.se

E-post
Info@tronobygden.se

Besöksadress
Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62
Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion
Birgit Lundgren
076 795 54 92

Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering
Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck
Söderhamns kommun
0270 75000
kopieringen@soderhamn.se

Bystugans öppettider

Kontor och bibliotek:

Tisdagar	**13-16**
Lena	070 350 80 66
Torsdagar	**10-13**
Astrid	070 238 68 91

Övernattningsrum bystugan

- 2 st 4-bäddsrum
- 280 kr för 1 person per rum/natt
- 140 kr per person 2-4
- 140 kr för 1 barn per rum
- 70 kr för barn 2-3
- Städning: 50 kr/pers
- Lakan: 50 kr/pers

Bokning: 0270-42 77 62 eller *info@tronobygden.se*

Hela tidningen i färg

www.tronobygden.se

Välkommen att annonsera i bygdebladet

Trönöbygden är en lokal tidning som utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format delvis i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till andra medlemmar. Tidningen finns på biblioteket och i andra offentliga lokaler i Söderhamn.

Trönöbygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti respektive november, med manusstopp den första vardagen i respektive månad.

Annonspriser

1/2 sida:	910 kr färg, 760 kr sv/v
1/4 sida:	620 kr färg, 570 kr sv/v
1/6 sida:	350 kr färg, 265 kr sv/v
Radannonser:	Köpa/byta/sälja m m: 20 kr

Trönöbygden
Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Tjänster via Trönöbygden ekonomisk förening (priser inkl moms):

Kopiering
Enstaka: 1,50 kr/st enkelsidiga, 2,50 kr/st dubbelsidiga.
Över 100: 1,25 kr/st enkelsidiga, 1,90 kr/st dubbelsidiga

It-tjänster: 20 kr/halvtimme

Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera): 200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten**, tel 070 238 68 91

Paus för externa bidrag från hembygdsföreningen

Trönö Hembygdsförening har sedan 2015 delat ut drygt 144 000 kr till andra föreningar i bygden som behövt medel till framtida satsningar i verksamheterna. Till exempel digitaliseringen av Trönö bio, spårmaskin till Trönö IK, lekutrustning till skolan, brandbil till brandvärnet och service-punkt vid ICA-nära via Trönöbygden ekonomisk förening.

Vi ser att den egna föreningen har fortsatt stora underhållsbehov av byggnader inom närmsta åren. Byte av tegeltak och spåntak samt målningsbehov kommer att kosta stora belopp även om gåvor och frivilliga insatser till viss del håller kostnader nere.

Vi har därför beslutat i styrelsen att tills vidare inte bevilja några externa bidrag till andra föreningar. Vi vet att de tidigare beviljade medlen kommit bygden till nytta och hoppas på förståelse för vårt ställningstagande att i nuläget prioritera våra egna behov, som förhoppningsvis också kommer bygden till godo.

Birgit Lundgren

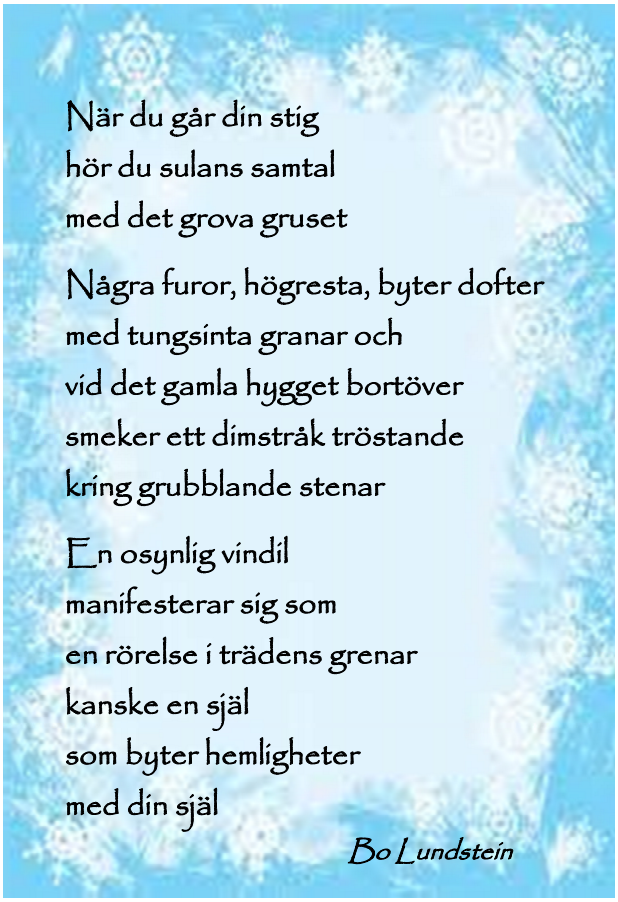

Årets X-ing

Trönöbygden ek för har utsetts till årets X-ing 2018, med motiveringen:

För framgångsrikt arbete med goda exempel på kreativa och långsiktiga servicelösningar.

Vi fick alltså utmärkelsen för att vi strävat på i så många år!

Det finns många runt om i både länet, kommunen och Trönö som är värda ett sådant här pris. Men det känns onekligen bra att uppmärksammas för det ibland osynliga och tidskrävande arbetet med att försöka förbättra det dagliga livet i Trönö. Ibland handlar det om att behålla den service vi har, och ibland handlar det om utveckling.

Priset var, förutom en blomma och äran, 5000 kr. Vi planerar att bjuda alla på något gott för pengarna! Kanske en framtidsfest i samband med att utvecklingsplanen blir färdig eller tårta i samband med att servicepunkten på ICA invigs?

Årets X-ing utses årligen av
Hela Sverige ska leva
Länsbygderådet X-ing
Gävleborg

Lena Åkerlind mottog som representant för Trönöbygden utmärkelsen Årets X-ing

© *Helena Näslund*

Nu vet vi mer om oss

Arbetet med den ekonomiska analysen av Trönö (LEA) är avslutad, och resultatet är tryckt i den lilla foldern som finns att få på Bystugan. Nu finns en grund att utgå från när planering framåt ska göras!

Nästa år kommer kommunens nya översiktsplan att skickas ut på remiss, och då kan vi i Trönö lämna synpunkter på den.

Men innan dess tar vi *Förädlingsmackapären* (X-ings verktyg för att ge alla boende i en bygd möjlighet att påverka) till hjälp för att göra en utvecklingsplan för Trönö, en plan som ska lämnas in till kommunen tillsammans med synpunkterna.

En utvecklingsplan togs fram redan 2013, men då var det utan de fakta som nu finns i foldern. Därför gör vi ett omtag, med vässade pennor och argument, och tycker till igen om hur vi vill ha det i Trönö! För barn, ungdomar och äldre. Om mötesplatser och boende, centrumutveckling och samarbeten. Med mera!

Det går bra att komma med när som helst för att tycka till om vad just du tycker är viktigt. Håll ögonen öppna efter nästa träff, eller hör av dig till Bystugan.

Främmande fågel landade en tid i Trönö

Det här är Marguerite Roxenlöf som omkring 1960 gifte sig med Einar Svedin från Trönö. Bredvid sig på bilden har hon hunden King.

Einar Svedin hade fått hjälp av Per Glad i Rappsta, som både hade vacker handstil och kunde formulera sig i skrift, med en kontaktannons som Marguerite svarade på. Einar var 45 år och Marguerite tio år yngre, och de brevväxlade en tid innan Einar for och hämtade henne från Blekinge med sin lilla lastbil för giftermål och ett gemensamt liv i Trönö. På hemvägen stannade de till i Söderhamn och besökte Einars goda vänner Yngve och Naimy Berger.

Marguerite var född i Danmark 1926 och kom till Värmland i Sverige 1950. Det var inte så lätt för vare sig Einar eller andra att förstå hennes danska brytning. Hon hade varit gift i Blekinge, men det äktenskapet blev kort och barnlöst.

De bosatte sig i det gamla båtsmanstorpet Renströms i Wij, som Einar köpt för 5000 kr. Den första vintern var Einar på skogsarbete uppe i Västansjö och borta hela veckorna. Men Marguerite var inte hjälplös utan en man vid sin sida. En helg när han kom hem hade hon börjat mura en eldstad direkt på trägolvet, men Einar lyckades hindra vidare byggplaner den gången. När Yngve Berger och Martin Sundvall kom för att gratulera efter bröllopet gick hönsen fritt inne i huset, vilket inte var vanligt i Trönö.

Marguerite fick en idé att måla prickar i grönt och vitt i och utanför huset. Fönsterrutor, husfasad, stenar – allt blev prickigt i en rasande fart. Hon köpte färgpulver hos Martin Sundvall på Konsum i Trönbyn och blandade själv sin färg av pulver och linolja. Den prickiga miljön väckte uppseende i grannskapet och allt flera kom för att titta. Einar tillverkade en sparbössa av järn som föreställde en apa, där besökare kunde lägga en slant. Ryktet om det prickiga huset spred sig alltmera och besökare kom från när och fjärran så att det var riktigt trångt på gårdsplanen.

Men äktenskapet blev stormigt. Marguerite hade ett förfärligt humör och var van att styra sin tillvaro efter eget huvud. Men det var nog genom henne som Einar upptäckte lusten att måla med färg och pensel. Hans första tavla föreställer Trönö kyrka, och har notering på baksidan om att det är hans första tavla, målad 1960.

Efter ett par år gick makarna skilda vägar men fortsatte måla, var och en på sitt håll. Einar bodde kvar i Trönö och Marguerite flyttade till en omodern bondgård som stått tom i många år i Mörtsjö, Bogården utanför Vallsta. Hon var en arbetsmyra av Guds nåde. Grävde, kärrade sten och grus, murade brunnar och vallar och allt målades med prickar även här. Hon skrev också svart text på vita lakan

Foto av Roland Axling. Till vänster Roland Bäck, Einar Svedin, Marguerite Roxenlöw och Lennart "Texas" Olsson ute på gården hos Einar och Marguerite i Wij.

om förföljelsen av judarna under nazisttiden i Tyskland. Lakanen spändes upp ute på gården för att besökare skulle kunna läsa och ta till sig hennes budskap.

Och besökare kom i en aldrig sinande ström från vår till senhöst. Bössorna att lägga pengar i tömdes på stora belopp varje kväll. Hon sålde också glass, bara de dyraste - storstrut - som kostade fyra kronor. Hon var en sann entreprenör och egenföretagare, som tidigt levde helt på turismen. Men bokföring och deklaration tror jag inte förekom.

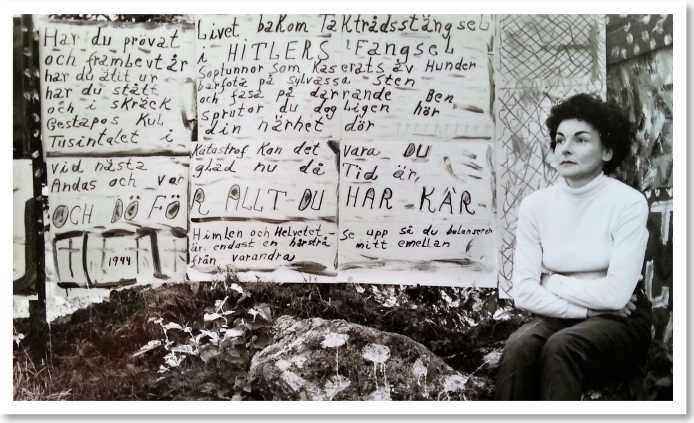

Marguerite vid några av sina budskap som hon satte upp för besökare att ta del av.

Jag och en väninna från Arbrå jobbade där i två somrar. Vi bodde på gården och levde på glass. Vi kokade kaffe, diskade och bakade sockerkakor, och besökarna blev ännu mera generösa när de bjöds på kaffe. Varje vecka bar vi in vatten från brunnen och värmde på vedspisen så att Marguerite skulle kunna bada ensam med stängd dörr på sin kammare i en stor balja. Hon färgade sitt svarta hår emellanåt och hade alltid långärmade tröjor. Vi såg aldrig hennes armar och om sitt förflutna berättade hon ingenting. Vi tappade kontakten så småningom och hon flyttade från Arbrå. Gården i Mörtsjö förföll och brann ner så småningom. Marguerite dog, 86 år gammal, på ett äldreboende i Sorsele den 16/6 2012, ensam och utan anhöriga.

Ett annorlunda människoöde med många frågetecken.

Birgit Lundgren

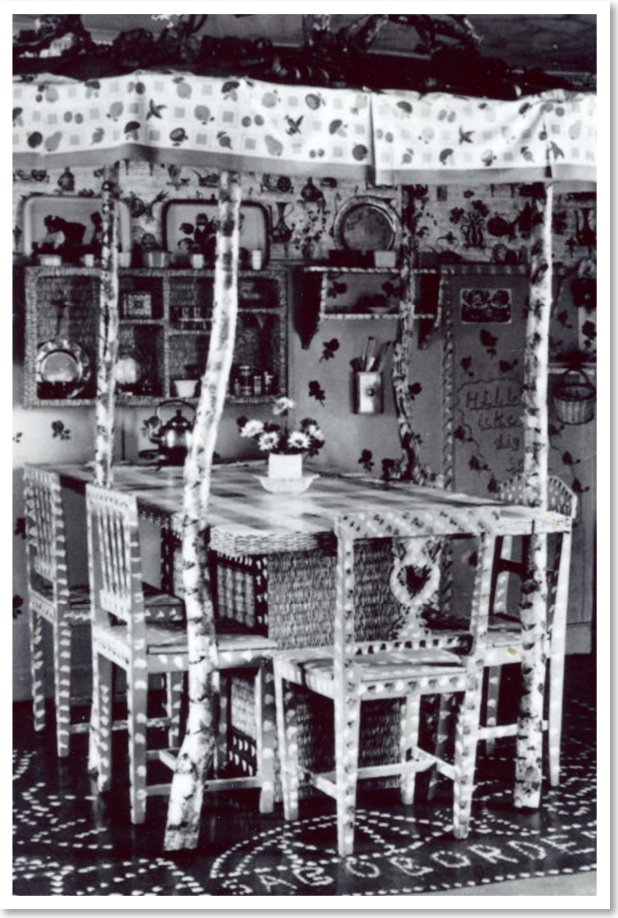

”Sagobordet”, ett vykort som Marguerite sålde, med interiör från hennes hem i Trönö.

Undrar just hur det blir den här vintern …

Hur mycket får snöröjarna att göra? Hur många muttrande svordomar kommer att uttalas under ihärdigt skyfflande? Hur många snöslungor införskaffas?

Kommer Trönö återigen att förvandlas till ett smärre alplandskap av alla snöberg, som får kyrktornet att se ut som ett leksakshus?

Eller blir det snöfritt? Mörkt och isigt? Hur många ben kommer att brytas, hur många broddar köpas?

Eller kommer det möjligen att bli alldeles lagom?

Det blir som det blir. Inte mycket att göra åt. Alltid är det någon som blir nöjd medan någon annan tuggar fradga av frustration. Som vanligt.

Text & foto: Marie Sundberg

Inbjudan Trönöskidan
För Herrar seniorer o äldre 30 km, Damer seniorer o äldre 15 km.(masstart)
TRÖNÖ IK
Lördag 9/2 2019

Teknik:	**Klassisk teknik, individuell start. Seniorer o äldre masstart.**	
Klasser:	**H/D 0-6 öppen klass utan tidtagning**	**300 m**
	H/D 7-8 öppen klass utan tidtagning	**700 m**
	H/D 9-10	**1,7 km**
	H/D 11, 12, 13	**2,7 km**
	H/D 14, 15	**5,4 km (2x2,7km)**
	H/D 16	**8,1 km (3x2,7km)**
	H 17-18	**10 km (2x5km)**
	H 19-20	**15 km (3x5km)**
	D 17-18	**10 km (2x5km)**
	D 19-20	**10 km (2x5km)**
	H 21, 35, 40, 45, 50, 55, 60	**30 km (6x5km) Obs. masstart.**
	D 21, 35, 40, 45, 50, 55	**15 km (3x5km) Obs. masstart.**
Anmälan:	**Anmälan via IdrottOnline, senast söndagen 3/2 2019.** Med anmälan godkänner du att namn och ev. bild publiceras på hemsidan.	
Anmälningsavgift:	H/D 0-8 50 kr, HD 9-16 100 kr, HD 17-20 150 kr, För seniorer o veteraner 300 kr då ingår kolbulle. Anmälningsavgifterna faktureras efter genomförd tävling. Vid inställd tävling pga kyla el. snöbrist faktureras 50 % av anm.avgiften.	
Efteranmälan:	I mån av plats till 50 % förhöjd avgift. Till: bengt.persson@siljan.com	
Start:	Första start: 11.00 masstart seniorer, därefter övriga klasser. Klassen HD0-6,7-8, startar från 10.30.	
Plats	Trönö IP, Skyltat vid nya Kyrkan i Trönö	
Parkering:	Trönö IP	
Tävlingsexp:	Klubbstugan	
Nummerlappar:	Hämtas klubbvis vid klubbstugan från kl 09.00. Ej återlämnad nummerlapp debiteras.	
Pm, Start o resultat-listor o spårkartor:	Anslås på anslagstavla och på **www.tronoik.se**. Spårvakter finns ute på spåren.	
Lagledarmöte:	Vid serveringen klubbstugan kl 10.00.	
Ombyte:	I klubbstugan.	Toaletter: Vid klubbstugan.
Köldgräns:	-15 C	
Vätska:	Vätskestation vid varvning. Saft serveras vid serveringen.	
Prisutdelning:	Tidpunkt anslås.	
Priser:	Till samtliga deltagare	
Upplysningar:	Hemsidan **www.tronoik.se** .	
Servering:	Kaffe, saft och bröd i klubbstugan (tävlande bjuds på fika) Korv, hamburgare och kolbullar utanför klubbstugan.	
Tävlingsregler:	Svenska skidförbundets regler gäller. Tävlande, funktionärer och åskådare deltar i tävlingarna på egen risk!	
Tävlingsjury:	Tävlingsledare, banchef, TD.	
Sjukvård:	Vid skidstugan	

Välkomna önskar Trönö IK

Brandvärnets nya tillskott på plats

Foto: Marcus Lindberg

Ett problem många räddningstjänster brottas med är att brandmännen saknar körkortsbehörighet för lastbil, och därför inte får köra brandbilarna. Det är något som även Trönö brandvärn påverkas av. Därför har vi nu köpt en mindre bil, en pick-up, som får köras med körkort för personbil.

Efter lång väntan dök den upp på Blocket, och vi slog till. Marcus och Michael Lindberg åkte ner till Nävekvarns räddningsvärn och hämtade bilen. Nu ska den putsas upp och göras iordning. Den kommer inte att ha plats för alla verktyg och allt vatten som de stora brandbilarna har, tanken är i stället att den ska vara snabbt framme och att alla ska kunna köra den.

Den kommer att ha en liten vattentank för att vi ska kunna göra en första insats med små medel. För att vår nya bil ska få plats ska tankbilen säljas. Den har vi haft stor nytta av genom åren, men vi räknar med att våra kollegor i kommunalförbundet hjälper oss när det behöver köras vatten. Och så rymmer den stora brandbilen, som ju finns kvar, cirka 4000 liter vatten.

Tack alla som sponsrat den nya bilen:

Hembygdsföreningen, Club Trönö och *Dina Försäkringar.*

Trönö brandvärn

Fakta om nya brandbilen
Märke: VW pick-up med dubbelhytt, årsmodell 1994
Fordonsslag: Lastbil, brandfordon
Passagerare: Max 4 st.

Julmarknad

på Söderblomsgården i Trönö

- **Lördag 1/12 kl 11-16**
- **Söndag 2/12 kl 11-15**

Hantverkare från orten
Stickat/virkat, sytt, vävt, träslöjd, smide, råttfällor med mera.

Att äta och dricka
Hjortronsylt, saft, hembakt, godis, ost, korv.

Kolbullar och grillad chorizo
på får– och fläskkött.

Mjukt tunnbröd
bakat i bagarstugan på plats.

Byaböcker från Trönö

Vävföreningen säljer lotter med fina vinster.

Kaffe med bröd bakat med smör, grädde och kärlek, serveras inne på gården, till **bröderna Frids julmusik**.

Alla välkomna!

Arr: *Trönö hembygdsförening*

Hur en liten skogskoja kan få nytt liv

Text & foto: Birgit Lundgren

En liten välbehövlig paus i arbetet med att återställa Nordgrens koja till friskt och stabilt skick. Från vänster Roger Olhem, Jonas Bergman, Emil Bergman, Ulf Olsson, Enar Nordgren, Janne Bergman samt sittande Arne Nordgren.
Foto: Birgit Lundgren

På baksidan av Långbrosbodåsen finns en koja som presenterades i Trönöbygden nr 3 2017 (Nordgrens).

Kojan byggdes 1961 av bröderna Gösta, Enar och Arne Nordgren från Järnäs, för att ta matrast i och få en stunds vila under arbetsdagarna i skogen. Marken ägdes då av Olle Edvard Östlund på hemmanet Ystegårn i Långbro (som nu ägs av familjen Foberg).

När alla de ogifta bröderna på Ystegårn var döda, skulle skogen säljas och kojans framtid var osäker. Då erbjöd sig bonden på Bergahemmanet, Roland Persson, att flytta kojan till sitt skifte som låg intill. Men det slutade med att han istället köpte Ystegårns skifte där kojan var belägen, och kojans fortlevnad var tryggad.

Kojan användes också av flera skogsarbetare, bland andra Sigfrid Östlund från Långbro som ibland tog sin matrast i kojan. Hans skaparglädje resulterade i en kolteckning inne på stugväggen, av en springande älg med en drivande hund efter sig. En av alla Sigfrids teckningar på det material som fanns till hands, snabbt skissade på papperspåsar, andra papper, trästycken med mera.

Men åren går obönhörligt vidare och tiderna förändras. Efter Roland Perssons död gick skogen på Långbrosbodåsen vidare i släkten till hans söner Bengt och Lennart Persson. Kojan besöktes inte så ofta som tidigare när bröderna Norgren gick i pension och dagarna med skogsarbete blev ett minne blott.

Kojan sov sin Törnrosasömn i många år, gömd bland träden vid myrkanten, till vår kojinventering på hösten 2017. Sigfrids teckning var intakt, men takets nockplåt saknades, och regnvatten och smältande snö hade gjort att innertaket liknade en hängmatta. Hela kojan hade sjunkit ner och låg direkt på marken. Förfallet var påtagligt och bröderna Nordgren hade inte besökt kojan på flera år.

Men det finns en inneboende kraft i Trönö. Janne Bergman från Stärte och hans söner Emil och Jonas beslutade sig under hösten 2017 för att försöka hejda kojans undergång, ivrigt påhejade av bröderna Nordgren. Så kom då denna snövinter och satte käppar i hjulen. En annan Stärtebo, Roger Olhem anslöt sig då till projektet och åkte skidor över åsen till kojan, med en presenning och en spade på ryggen. Han skottade av taket och la på presenningen. Första steget i kojräddningen var taget.

Den snörika vintern följdes som bekant av den varmaste sommaren i mannaminne. Men Janne Bergman med söner, Roger Olhem och den erfarne snickaren Ulf Olsson från Norrala gav inte upp.

Enar Nordgren med systersonen Sone Eriksson en julikväll vid kojan.
Foto: Lotta Larsson

En kväll i slutet av juli fick arbetsgänget vid kojan besök av bröderna Arne och Enar Nordgren och deras systerson Sone Eriksson, som tog initiativ till en inspektion av kojan. Arbetet med att lyfta upp den från marken var i full gång och de uppruttnade bottenvarven hade bytts mot friskt virke. Nuvarande markägare, Bengt och Lennart Persson är positiva till att kojans bevarande och kan bidra med byggmaterial.

Arne Nordgren som fyllde 90 år veckan efter, minns när han för många år sedan under älgjakten fällde först en 19-taggare och sedan en 13-taggare intill kojan. Enar och Arne berättade fler episoder från älgjakter och skogsarbete förr i tiden. Det blev en känslosam kväll med en blandning av glädje, nostalgi, samhörighet och framtidstro.

Även undertecknad som utomstående betraktare, fylldes av ödmjukhet och glädje över den kraft och initiativförmåga som finns hos landsbygdsbor. Åtminstone hos vissa. Det här bådar gott för bygdens framtid.

Birgit Lundgren

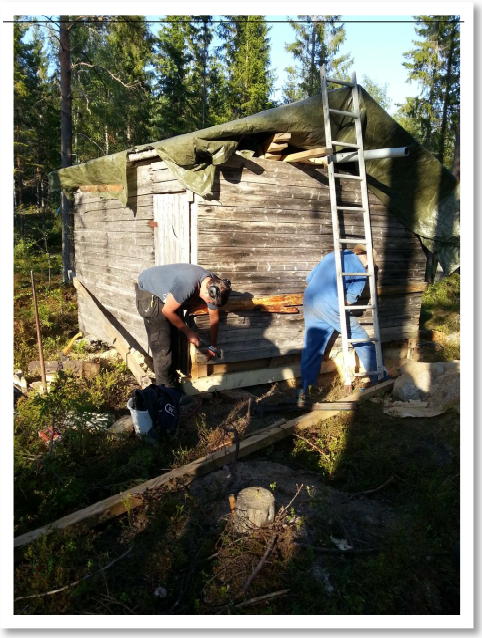

Jonas Kjellström och Roger Olhem i snickartagen. Foto: Birgit Lundgren

Välbesökt fotoutställning på Västergårn

Sedan många år har hembygdsföreningen haft en årlig fotoutställning på Trönögården, som såldes förra hösten och därför blev det ingen utställning då. Efter lite diskussioner beslutades i styrelsen och i fotogruppen att prova med en utställning i salen på den föreningsägda Västergårn.

Kerstin Axling har tidigare överlåtit Roland Axlings fotografier och hans folkdräkt till hembygdsföreningen, som tacksamt tagit emot de fina gåvorna. Det föll sig naturligt att visa ett axplock ur Rolands innehållsrika liv i bild.

Utställningen, som ägde rum lördagen den 11 november, blev mycket välbesökt av Trönöbor som kände igen sig själva, släktingar eller vänner på Rolands bilder, och samtidigt träffades mellan skärmarna eller vid det rymliga kaffebordet. En lördag med aktiviteter som blivit möjliga genom mångas engagemang.

Tack alla som bidragit till de nya aktiviteterna i föreningens regi, och tack alla besökare på Västergårn för att ni kom. Ser fram emot flera träffar där!

Birgit Lundgren

Några utställningsbesökare samspråkar i salen på Västergårn, bland skärmarna som bar upp Roland Axlings foton, donerade av Kerstin Axling till Trönö hembygdsförening.

DIN ELEKTRIKER !

elia

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras samt pris.

Tel 0270-16000

elia.x.se

Anders Holgersson
anders.holgersson@elia.x.se

Jonas Axling på fisketur.

Luciatåg på IOGT Enighet i slutet av 1950-talet. Är det någon som känner igen sig själv eller någon annan?

Söderblomsgårdens bagarstuga används igen efter många år

Lördagen den 11 november 2018 blev en alldeles särskild dag i Trönö hembygdsförenings historia.

Den dagen bakades det i bagarstugan vid Söderblomsgården, för första gången på många år.

Efter en del förberedelser med besiktning och små åtgärder av murstocken (av sotaren och Danne Mattsson), ny ugnslucka (specialtillverkad av Elis Goude), renovering av bakbordet (tisdagsgruppen), införskaffande av en del utrustning, lån av det vi inte fått tag på ännu, samt två dagas eldning efter instruktion av Ragnar från Rengsjö – började baket av degen som Marita i Fly gjort i ordning.

Isabel Hildén instruerade Kerstin Olsson och Lena Åkerlind i bakningens mysterier och teknik. Resultatet blev förbluffande bra och det mjuka nygräddade tunnbrödet fick en strykande åtgång på fotoutställningen som öppnade samma dag. *B. L.*

Gamla kyrkan hade besökare från minst 21 nationer i somras

Att Trönö gamla kyrka besöks av många turister har varit väl känt, men hur många har vi inte riktigt anat. De allra flesta besökarna kommer under juni, juli och augusti även om kyrkan är öppen under maj och september också.

Nu har Kerstin Olsson räknat namnen i kyrkans gästbok, som visar att 3 335 namn finns i boken. En mycket hög siffra med tanke på att det troligtvis är bara cirka hälften som skriver i boken. Det gör att vi kan uppskatta besöksantalet till minst 6000 personer sommaren 2018.

Kerstin har också noterat varifrån de kommit, och det visar att besökare från 21 nationer varit in i den gamla kyrkan. Förutom Sverige ligger Tyskland i topp, följt av USA, Holland, Belgien och England, men även besökare från Kurdistan, Peru, Senegal, Kenya, Indien och Ryssland har skrivit i gästboken. Många har också uttryckt uppskattning över att kyrkan är öppen, och ser den som en unik kulturskatt att värna om.

Birgit Lundgren

Bävern skapar jobb, röjning utmed ån

Bävern har etablerat sig utefter Trönoån och på många ställen fällt träd kors och tvärs. I ån och över ån till en oframkomlig miljö för både människor, djur och ibland också fisken.

”Naturnära jobb” är ett pågående integrationsprojekt med Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen inblandade, där bland annat återställning av vattendrag kan vara lämpliga uppdrag.

En förfrågan skickades in, via tisdagsgruppen, om Trönoån kanske kunde vara ett passande objekt. Svaret blev positivt och vi fördes raskt upp på en lista, men kanske först framåt våren 2019 skulle vi stå på tur. Trodde vi.

En fredag morgon ringde plötsligt en arbetsledare och meddelade att ett gäng på sju personer stod redo att åka till Trönö för att påbörja arbetet. Här passar uttrycket att bli tagen på sängen! Inga speciella kontakter med någon av oss eller markägare hade tagits, ingen information om villkoren för arbetet, inte en fråga eller upplysning om vissa behov, till exempel möjligheter till rastkoja.

Snabba ryck, således! Vi ville vara positiva, så under helgen kontaktades några markägare i de mer centrala delarna av Trönö som vi kunde tänka oss skulle svara ja, vilket de gjorde.

Måndag morgon fanns de sju personerna på plats. Vi visade var det kunde vara lämpligt att börja jobba och utrymme för lunchrast kunde ordnas tillfälligt. Nästkommande dagar dök ännu fler personer i arbetsgruppen upp, både kvinnor och män. Lite svävande organisation kan man tycka, men ett lovvärt startresultat.

Vi har inspekterat vad de gjort hittills och det ser faktiskt riktigt bra ut. En framkomlig passage, typ gångstig, röjs fram längs ån där så är möjligt. Friska träd huggs inte ner, men viss kvistning kan förekomma. Riset läggs i en sträng i sluttningen mellan stigen och åkern. Området närmast ån lämnas mer opåverkat förutom vissa öppningar, ”fiskeluckor”. Bäverträd kapas i hanterliga längder.

Länsstyrelsens samordnare kommer att besöka oss inom kort. Kontakt med Kultur- och samhällsserviceförvaltningen (KUS) och kommunens miljöhandläggare har tagits. Och vi fortsätter förstås kontakta markägare allt eftersom.

Robert Wirén
Jan-Olov Westlund

***Tillgänglighet** är ett nyckelord som arbetslaget har fått med sig i direktiven för vad vi önskar få ut som resultat. Bilderna är exempel på hur det kan se ut före åtgärd respektive ett avsnitt som nu har åtgärdats vid Rappstadammen.*

Ett stort
TACK
till

J Ö Skog & Snö AB
för sponsringen till inköp av handverktyg och annan utrustning!
Värdefullt och uppskattat! God Jul och Gott Nytt År
önskar *Tisdagsgruppen*

LÖNNS BUSS

Välkomna till oss

Om ni vill resa miljövänligt, säkert och bekvämt!

www.lonnsbuss.se

Värmlandsvägen 8
826 40 Söderhamn

Tele: 0270-124 20
Mobil: 070-632 19 12
Fax: 0270-126 85,
E-post: info@lonnsbuss.se

ALTERNATIVET *till* STORBOLAGEN

dina Dina Försäkringar

Norrtullsgatan 8,
Söderhamn
0270-42 65 85
www.dina.se

Välkommen till ICA Nära Trönö!

Vi erbjuder

Catering
smörgåstårtor, festplankor, ostbrickor, matkorgar och landgångar.

Manuell charkdisk
Vi skär, styckar och mal efter dina önskemål.

Hemkörning
Mejla eller ring in din lista.

Tidningar

Kvalitetscertifiering

ICA I love eco är vårt eget ekologiska sortiment, som vi ständigt jobbar med att bredda och utveckla. Här hittar du ekologisk mat och varor till hemmet, allt producerat i balans med naturen.

Vi gillar svenskt kött

Det finns goda skäl att välja svenskt kött. Svenska kor får till exempel vara ute och beta på sommaren och våra grisar har tillgång till halm och mer plats att röra sig på. Dessutom skapar svenska bönder fler jobb i Sverige. Sedan ska man inte glömma den goda smaken.

Ombud för

- Apotek
- Post
- Systembolag
- Svenska spel

Telefon: 0270 360 85 **E-post:** *david.eriksson@nara.ica.se*

Öppettider: Vardagar 9-19 Helger 10-17

ICA nära Trönö

Spänd? Stel? Ont?

Välkommen till

Lillemors Massage

och

Hörsel Harmoni

Dipl. medicinsk massageterapeut och massör.

Utbildad på Axelsons.

Ring och boka en tid hos mig i Trönö eller i Söderhamn på Grengatan 1

Eller ge bort en massage – den perfekta presenten!

070-509 93 51

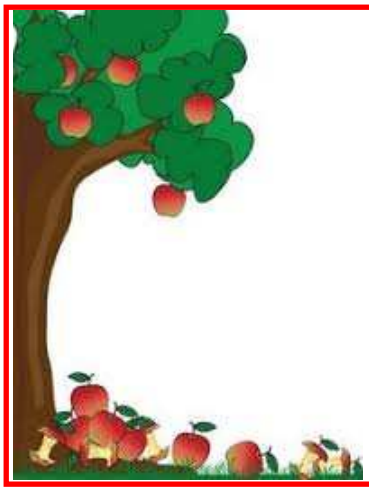

Årets insamling av äpplen till Trönögumman äppelmust gav drygt 1000 kg äpplen, som mustades till cirka 2 400 flaskor. **Ett stort tack till alla som bidrog med äpplen!**

Och grattis till **Mikael Widahl** och **Ingrid Gunnarsson** som vann var sin låda must som tack för de skänkta äpplena.

Holms

Bleck & Plåt

holmsplat@gmail.com

0270-100 71, 070-516 42 99

Allt inom byggplåt!

• Lägenhetsuthyrning • Fastighetsskötsel

• Snöröjning

Söderhamn 0270 10071, 070 516 42 99

Nu will jag lefwa i ljuflighet,
Och slagta till Jul en oxe fet,
Och will jag mig nu warm hålla,
Förhoppandes att öfwerlefwa wintren den kalla.

Ur Bonde-Practican

Himlen hänger stjärnsvart och snön ligger blå,
och mörkret är så becksvart och stjärnorna så små.
Skumma ligga stigarna där mänskobarnen gå
och tysta ruva stugorna med snöskägg på.
Då komma väl de hundra, då komma väl de tusen
lusseknektar vandrande kring husen.

K G Ossiannilsson

INSECO

Skruvspecialisten i Söderhamn

Tel 0270 735 50 Fax 0270 735 60
www.inseco.se

Service, reservdelar, tillbehör, maskinförsäljning

Köksutrustning, tvättmaskiner, diskmaskiner, kyl & frys

Återförsäljare av:
Cylinda
Värd varenda krona
och

Vi servar även husvagnskylar

J&A
Hushållsservice AB
Jens Rehnvall
Bollnäs 0278-124 71 • Söderhamn 0270-160 80

DET HÄNDER I TRÖNÖ

DECEMBER

Lö 1 dec **Sö 2 dec**	**Julmarknad på Söderblomsgården** Lö 11-16, sö 11-15. Se annons sidan 9.
Sö 2 dec	**Första advent** i Trönö kyrka kl. 18. Kyrkokören sjunger.
To 13 dec	**SPF Seniorernas julfest** IOGT Enighet kl. 15.00 Se annons sidan 11.
Sö 23 dec	**Psalmgudstjänst** i kyrkan kl. 18.00
Ti 25 dec	**Julotta** i kyrkan kl. 08.30.
Må 31 dec	**Nyårsbön** i Norrala kyrka kl. 16.00. Sång av *Marie Sundberg,* piano *Ewa Holmström*.

JANUARI

Sö 6 jan	**Julsångernas kväll** Kungsgårdens.missionshus kl. 18.00.
Från 8 jan	**Gympa** varje tisdag 15.30-16.30 Ledare: Märta Olhem.
Från 22 jan	**SPF-bingo på IP** Varje tisdag kl. 10.30.

FEBRUARI

Må 11 feb	**Årsmöte SPF** Församlingshemmet kl. 10.30.
Lö 9 feb	**Trönöskidan på Trönö IP** Heldag med tävlingar, se annons sidan 8. *Arr: TIK*

Vill du/ni ha med något i kalendariet?

Lämna uppgifterna till Trönöbygdens redaktion, helst via mejl ***info@tronobygden.se*** men telefon och skrivna lappar går också bra.

Allra senast torsdag i vecka 6, 19, 32 respektive 45!

Tre kameraklubbar, tre knäppklasser och Karin Swanströms vänner

Kameraklubbarna i Söderhamn, Bollnäs och Alfta-Edsbyn har en årlig tävling kallad Triangelknäppen. Där tävlar klubbarna mot varandra i tre klasser: tryckt svartvit, tryckt i färg och digitalt i färg.

I år fick vi i filmklubben Karin Swanströms vänner och IOGT-NTO Thorön-Enighet äran att vara jury. Det var ett jätteroligt uppdrag.

På söndagen den 18/11 kom alla föreningarna och hälsade på oss och för att kora en vinnare. Alfta-Edsbyn tog hem vandringspriset i år. Vi fick även tillfälle att berätta lite om oss, vår verksamhet och vår grand old lady, Karin Swanström.

Anders Tång

Se affischering utanför IOGT Enighet och ICA Trönö, samt på Trönö bios Facebooksida.

Trönös hjärtstartare

finns alltid tillgänglig i ett skåp vid affären.

Anmäl dig gärna inne i butiken till kurs i hjärt-lungräddning!

Vi kommer gärna till din bygd för att informera om oss, diskutera frågor samt ta emot förslag och önskemål kring vad din förening vill att Allis ska arbeta med!

Allis
AKTIV LEVANDE LANDSBYGD I SÖDERHAMN

Mer om ALLIS:
www.soderhamnsbygder.se
www.allis.nu

ALLIS arrangerar för **ALLA**

Kom ihåg gymmet!

Bokas via
Ica Trönö
0270 360 85

Familjekort medlemmar:
400 kr/år
Familjekort ej medlemmar:
600 kr/år

Anisbockar

Deg
100 g smör
5 dl mjölk
50 g jäst för söta degar
1,5-2 msk anis
1,5 dl strösocker
1 tsk salt
15 dl vetemjöl

Låt jäsa i 45 minuter.

Kavla ut till cirka 0,5 cm tjocklek.
Skär 8 cm långa, 3 cm breda bitar med två jack i långsidan till kammar.
Värm 750-1000 gram kokosfett till 185-190 grader och flottyrkoka kammarna cirka 1 minut/sida.
Låt rinna av på hushållspapper och doppa i strösocker.

Ät och njut!

Kammarna kallas också *Pitepojkar,* och är ett julbröd från Norrbotten.

Från skottkärra till dumper
Stråtjära
Tidsbokning
073-183 80 80
DÄCKSERVICE
Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråtjära
Däckhotell • Försäljning
Skiftning • Montering
Balansering • Reparation
ÖPPET VARDAGAR 7-16
LUNCH 12-13
Continental • Cooper • Kuhmo

ELON
I MEAB HUSET SÖDERHAMN
0270 42 65 35
Bröksmyravägen 13, 826 40 Söderhamn

Vi har ett stort utbud av
VITVAROR och HEMELEKTRONIK

Välkommen till vår butik

Tomas Persson

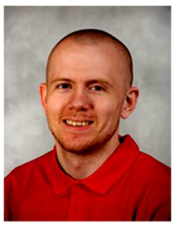
Ante Persson

Urban Sundqvist

Retur till
Trönöbygden ek. för.
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

B PP Sverige, Port Payé

Trädfällning? Skogsröjning? Skogsplantering?

Hjälp att ta ner träd på din tomt?
Vi fixar nedtagning och bortkörning.

Vi utför även:
- manuell snöskottning av tak och gårdsplaner
- grus– och sandsopning
- häck– och gräsklippning
- grästrimning

PEFC
PEFC/05-22-53
Främjande av uthålligt skogsbruk.
www.pefc.se

Glöm inte RUT!

JÖ Skog & Snö AB
070-625 37 40

JJ Maskinservice AB

Försäljning och service inom skog & trädgård

SNÖSLUNGOR med mera

0270-700 45
www.jjmaskinservice.se

JJ Maskin service

Välkommen till Norrala-Trönö församling!

Se hela kalendariet på *www.norrala-trono.se*
(Ny hemsida kommer att publiceras på *www.svenskakyrkan.se/norrala-trono)*
Vi finns på *Facebook*: Svenska kyrkan Norrala-Trönö

Söndag 2 december kl. 18.00
Första advent i Trönö kyrka.
Sång av *Norrala-Trönö kyrkokör.*

Lördag 8 december kl. 18.00
Mässa i Trönö kyrka.

Söndag 16 december kl. 18.00
Tredje advent i Norrala kyrka.
Norrala-Trönö kyrkokör sjunger.

Söndag 23 december kl. 18.00
Fjärde advent i Trönö kyrka.
Psalmgudstjänst.

Måndag 24 december kl. 11.00
Samling vid krubban i Norrala kyrka.

Tisdag 25 december, juldagen
Julotta, sång av *Norrala-Trönö kyrkokör*.
Norrala kyrka kl. 07.00
Trönö kyrka kl. 08.30

Onsdag 26 december kl. 07.00
Julotta i Skärså samlingslokal.
Trönö manskör medverkar.

Måndag 31 december kl. 16.00
Nyårsbön i Norrala kyrka.
Sång av *Marie Sundberg*.

Tisdag 1 januari 2019 kl. 14.00
Mässa i Trönö kyrka.

Söndag 6 januari kl. 18.00
Julsångernas kväll i Kungsgårdens missionshus.

Söndag 27 januari kl. 11.00
Gudstjänst i Trönö kyrka.
Föredrag till kaffet.

Lördag 2 februari kl. 18.00
Mässa i Trönö kyrka.

Söndag 10 februari kl. 11.00
Gudstjänst i Trönö kyrka. Dikt och musik.

Söndag januari kl. 11.00
Mässa med sång och musik i Trönö kyrka.

Söndag 24 februari kl. 11:00
Gudstjänst i Trönö kyrka.
Norrala-Trönö kyrkokör sjunger.

Nu tändas tusen juleljus
och genom fönstren
skymtar prakten.
Men kom ihåg och tänd ett ljus
för dem som behöver
änglavakten.
Önska dig inget eller allt.
Önska dig en stilla natt.

(Bo Kasper)

Nu kan du **swisha en gåva** till församlingens arbete, nr. **123 654 88 53.** Märk med ”gåva”. Tack!

Kontakt:
Församlingsexpeditionen: 0270 300 95
norrala.pastorat@svenskakyrkan.se